

TELEGRAFUL ROMAN.

Apere Marția, Joia și Sâmbata

ABONAMENTUL:

Pentru Sibiu pe an 7 fl., 6 luni 3 fl. 50 cr., 3 luni 1 fl. 75 cr.
Pentru monarchie pe an 8 fl., 6 luni 4 fl., 3 luni 2 fl.
Pentru streinătate pe an 12 fl., 6 luni 6 fl., 3 luni 3 fl.

Pentru abonamente și inserțiuni a se adresa la
Administrațiunea tipografiei archiducosane Sibiu, strada Măcelarilor 47.
Corespondența se adresa la
Redacțiunea „Telegraful Român”, strada Măcelarilor Nr. 20.
Epistole nefrancate se refușă. — Articuli nepublicați nu se înapoiază.

INSERȚIUNILE:

Pentru odată 7 cr., — de două ori 12 cr., — de trei ori
15 cr. rëndul cu litere garmond — și timbru de 30 cr
pentru fie-care publicare.

Sibiu, 22 Septembrie.

Duminea trecută capitala Sârbiei a vădut lu cruri, cari merită să fie binecunoscute și aprețiate, căci ele pot fi considerate ca preluđu unei mari schimbări în viața tinerului regat sbuciumat de mișcări interne, și greu nenorocat prin cele două răs-bolne, în cari l'a împinsă o înșelătoare și rășădătoare Regina. Regina Natalia după un interval de preste un an, în care a trebuit să sufere umilirea de a fi dată preste granița țerei nemțesci, de a fi lipsită de fiul seu, și de a nu pute pune piciorul pe pământ sârbesc, regina Natalia a sosit Duminea trecută în Bělgrad și a fost primită de 75 populațiune în mod înșelător și amic.

Regina de odinioară a trebuit să se reîntorcă în patrie ca persoană privată. Așa cere noua constituțiune a țerei, care nu are nici o dispozițiune, în care să ocure și regina Sârbiei.

Regina de odinioară nu a fost întimpinată de nici o persoană oficiosă. Așa a fost dorința regelui de odinioară, a fostului ei soț Milan, care din considerațiune politice a fost respectată cu multă rigóre.

În fața reginei a rămas încuiat palatul regal, al cărui podóbă până în vara anului trecut a fost ea. La vederea ei nu a ridicat arma să salute vîgila, care pădia la pórta palatului regal, și băétul rege, mica păpușă în mâna bărbaților de stat, nu s'a arêtat, ca să alerge în brațele mamei doioșe, care l'a născut între dureri și l'a crescut spre a fi fala bătrânelor ei.

Rigórea considerațiunilor politice a înecat cu forța simțemintele inimilor omenesci, și a dat valóre simțului de răsbunare al fostului rege, care a voit să-și documenteze înaintea mamei drepturile de tată, potestate de înaintea mamei și a asigurat și în constituțiunea patriei.

Cu rigórea cercurilor politice a rivalizat căldura, cu care cercurile nepolitice au întimpinat sosirea reginei, și simpatia poporului mai sgomotos s'a manifestat pre acele locuri, unde mai bătătoriu la ochi s'a manifestat rigórea regentei, și în fața pórții palatului aclamațiunea poporului se părea, că nu voesc să se sfârșescă.

Capitala Bělgrad a fost Duminea trecută terenul demonstrațiunilor celor mai vehemente. În mod bătătoriu la ochi au demonstrat cercurile politice prin absențare la sosirea reginei, și în mod bătătoriu la ochi au demonstrat femeile din Bělgrad și poporul prelângă regina, care s'a reintors în patrie.

Demonstrațiunilor acestora li se dă o deosebită importanță politică. Regenta și guvern se întrec în oficiositatea de a esecută voința regelui Milan, pentru a umili pe regina Natalia.

Lumea neoficială, care nici când n'a făcut secret din ura contra regelui Milan, ostentativ și a manifestat simpatia față cu regina, care e idolul poporului sârbesc.

Regele Milan a făcut politică personală, și regenta, guvern, esecută încă această politică a regelui, care înainte de abdicere a creat o constituțiune și a numit însuși o regentă, spre a pute continuă politica în sensul vederilor, cărora li s'a dat teren liber.

Maioritatea poporului nu odată a dat doveđi, că nu aprobă politica regelui.

În procesul seu de despărțire, ba chiar și în conversațiunea sa cu un redapțor dela un diaru german regele a insinuat reginei tendențe politice, contra actualei politice din Sârbia.

În lumina acesta demonstrațiunile de Duminea se presentază ca demonstrațiuni cu caracter per eminentiam politic, și anume abținerea cercurilor oficiale la venirea reginei se consideră ca demonstrațiune pentru politica actuală, simpatia poporului ca făcută contra politicei actuale.

Regina se presentază deci ca centrul politice, care vrea să delature pe cea actuală. Și în lumina acesta demonstrațiunile de Duminea sunt de o mare importanță.

Diarele de eri ne au adus telegrame, care fac o lumină obscură în situațiunea creată prin sosirea reginei și a guvernului față cu regina cresce în popor, și pozițiunea regentei se presentază ca sdruncinată.

Noi însă în tóte, câte se petrec în Sârbia, vedem o admirabilă rafinare politică, cu care se continuă acțiunea începută cu abdicerele regelui Milan. Reintornarea reginei Natalia este identică cu espulsarea regelui Milan și cu nimicirea politicei urmate de el.

Astăzi destinele Sârbiei sunt puse în mâinile dlui Ristich, și acest Sârb patriot cu mintea sa ageră scie preabine cum are să stimpere frigurile nervóse ale vecinilor, cărora nu le convine noua direcțiune ce a luat-o Sârbia cu căderea lui Milan.

A urmat una după alta în cea mai bună ordine: abdicerele regelui Milan, reintornarea metropolitului Michail, apostolul premergătoriu în misiunea regelui sârbesc, și acum triumful evident al reginei Natalia, care triumf nimic nu perde din im-

portanța sa prin rēcăla ce o simulază regenta și guvernul față cu regina.

Mâne-poimâne se va întruni scupscina, mai ales pentru ca se reguleze cestiunile de drept dintre Milan și Natalia, și pentru noi nu va fi nici o surprindere, dacă în loc de a se adeveri faimele telegrafice despre intențiunea espulsare a reginei, ne vom pomeni, că Milan este espulsat pentru totdeauna din Sârbia și că mama îmbrățișează și conduce pe fiul seu negenat de nimeni.

Când situațiunea este încurcată, ómenii cu minte fac lucrurile mari cu mare tact și cu mare moderațiune.

Revista politică.

În zilele trecute s'a deschis dieta Croației cu solemnitatea cuvenită, dându-se espresiune condolenții pentru mórtea mostenitorului de tron Rudolf și a patriarhului sârbesc Anghelici.

Sesiunea dietală se astéptă ca să fie de tot roditoare, aducându-se la ordinele și mai multe proiecte, ce reclamă o resolvare definitivă în actuala sesiune.

Importanță va fi discutiunea asupra raportului deputațiunii regnicolare, care s'a anunțat, că se va presentă la ordinea zilei pe 10 Octobrie și pentru care vor vorbi cei dintâi deputați din partidul guvernului spre a pute ține pept cu starcevi-cenii, cari se oțlesc la putere încă.

Încordarea, cu carea se astéptă rezultatul actualei sesiuni a dietei croate o legitimează evenimentele, ce s'au succedat în timpul din urmă în dieta Dalmației și în Dalmația preste tot.

Nu se scie încă pozitiv dacă acele evenimente vor provocă în dieta croată discutiune adusă la ordinele și în influiența cercurilor conducătoare, e sigur însă, că dacă cestiunea unirei Dalmației cu Croația nu va obveni din partea cercurilor mai înalte, va fi adusă în discutiune prin interpelări din partea opozițiunii.

Acésta se crede cu atât mai vèrtos, cu cât în publicistica maghiară s'a început discutiunea și foilele opozițiunii în special regat pentru resolvarea creșterii cestiunii în specialul regatului sârbgar. Din Dalmația și ale italienilor, ei se inițieze lucrul și totodată s'e-l pună în ogașa cea adevărat spre a se pute realiză după dorințele croaților și ale maghiarilor.

Agitațiunea, ce se provocă de un timp încóce în șirurile cehilor tineri și mult de lucru publicistică monarchiei noastre și în special foilor cislaitane.

FOIȚA.

Esposiția universală din Paris.

VI. Economia națională. Esposițiile lucrătorilor.

(Urmare.)

Eu am cercetat acest despărțemint înainte de a fi apărut apelul supra numit. N'am avut cuvinte destul de aspre, spre a pute combate această întreprindere. Ce-i drept în sală se aflau și câteva obiecte de dai dómne, dar și de cele fórte cđnare. Ele nu erau arangiate, după cum se cuvine și de aceea nici nu arangiau plăcut asupra publicului. Era o miserie ne mai pomenită în comparare cu adevărata esposiția. Și de ce? N'am aflat cauza, dar au aflat alții. Pur și simplu nu este adevărat, că industriașii pregătesc singur totul. Lui trebue să-i vină întru'ajutoriu un lucrător ca întele și bine plătit. Numai astfel indiferentismul firesc al industriașului, care adese conduce la neglijență póte fi delaturat prin ochiul stăpánului. A-și mai avé multe de adăugat, dar fie-cine scie, că menirea unei esposiții este de a contribui favorabil la ridicarea nivelului industriei indigene (industriei țerei respective), și nici decum nu numai a face cunoscute cutărui in-

dustriaș istet, căci pentru acesta nici un stat nu și-ar vèrsă miliónele. Lucrul cel mai admirabil este, că una din aceste două grupe ale industriașilor, care a pretins 500,000 fr. constă din colectivisti. Ei sunt inimicii burghesilor și au lucrat din rășputeri pentru ideea de a împedea pe orice industriaș de a-și espune singur, individual arti-clii sei. Totul trebuia să se espună — după vederile lor — în mod colectivist. Nici o individualitate să nu fie! Acésta apare unora de absurditate.

Prin urmare industriașii nu pot să fie mândrii de rezultatele, ce le au ajuns prin izolarea lor de masa comună. Dacă voim să vedem, ce au produs dătătorii de lucru, trebue să trecem podul și să mergem la esposiția social-economică de pe esplanadă. Spre a fi destul de exact, trebue să amintesc, că aici sunt espuse numai puține lucruri, cari sunt pregătite din inițiativa proprie a lucrătorilor, fără a avé vre un alt ajutoriu. Acest despărțemint în genere a fost considerat de ceva agi, nepotari și lucrurile cele mai considerate se aflau, sub această totul ce ușurază viața ómenilor mai sêraci. Un scop demn de tótă lauda, de care și avem să ne ținem, fără a luá în considerare tóte espescăturile sale.

Acésta esposiție specială, după cum am amintit

formeză un întreg sat. Aci aflăm înainte de tóte galeria generală. Mese, piedestale, desunuri, carte, modele și alte documente servesc ca doveđi despre învêțacei și sodali, cari s'au distins în diferite industrii. Nu departe de acesta este situată casina industriașilor (cercele, ouvrier). Casinele de felul acesteia sunt cu deosebire răspândite în Anglia. Ele conțin sale de lectură, biblioteci și alte localități. Acésta, după cum în general este cunoscut, influințază într'un mod fórte salutar. Localitatea din Paris este de tot simplă. În mijlocul ei se estinde o masă lungă proveđută cu jurnale și cu multe scaune, deórece aci se țin numérose tablouri. Păreții sunt acoperiți cu tipăriuri, tabele, tablouri, programe, prevaze cu medalii, cu cari au fost distins respective institute la diferite ocațiuni, și alte diferite lucruri. Un loc anumit este destinat pentru societățile musicale, orfee și altele de talia acestora. Aceste sunt numai de aceea „sociale”, deórece póte fi cineva sêrman și totmai iubitoriu de musică, și de óre-ce musică tocmai ca gimnastica „socială”, — numai ei vor scí. Am audít numai o deslușire: pentru-că există reuniuni de gimnastică, al căror nume frances este: „Société de gymnastique”. Mai sunt espuse și alte obiecte asupra cărora n'am primit nici o chiarificare, dacă numai nu m'a-și îndestulă cu atâta, că nu se scie de ce au fost espuse.

Deputații cei mai însemnați în dezvoltarea programei lor înaintea alegătorilor au protestat solemn contra înșinuărilor și sforțurilor ce se fac, de a prezenta dorințele poporului ceh în iconă falsă. Poporul boem, așis Gregor, nu cere numai ca încoronării monarhului de rege al Boemiei să i se dea numai o însemnătate formală și bisericească, ci stăruie cu toată insistența ca Boemia să redobândească aceleași drepturi și raporturi, cari le are Ungaria, exercitându-și afacerile după dreptul de stat, ce i s'a dat Ungariei.

Și e lucru remarcabil, că de o dată cu aceste mișcări și agitațiuni pentru realizarea încoronării, au încetat încât-va și certele interne dintre partidele din Boemia și chiar cehii tineri, încercă o alianță și o împănare cu cehii bătrâni și cestiunea acăsta se discută de publicistica ambelor partide cu un interes deosebit. —

În sfârșit regina Natalia a ajuns și în Bělgrad și cu toate promisiunile, ce le făcea mai înainte, că nu va favoriza lupta de partide și vastă de parte de afacerile politice, regina Natalia pare a se fi aruncat cu totul în lupta politică.

Ea a denegat hotărât toate condițiunile, ce regea și cu ex regele Milan le au stipulat ca să le pădască și a declarat ministrului-președinte, că va rămâne definitiv în Bělgrad.

Entusiasmul, cu care regina a fost primită dovedește, că întreaga populațiune din Sêrbia e pe partea reginei și e chiar pericol, că dacă nu s'ar duce în îndeplinire dorințele Nataliei va izbucni o revoluțiune.

Acăsta situațiune e alimentată de pretendentul de tron Carageorgevici și de radicalii estemi, cari și-au câștigat o influență hotărâtoare în Sêrbia.

Rusia încă pândesce cu ochi de argus și lucră din rășputeri pentru ajungerea planurilor sale. Se crede chiar, că regina Natalia a dat cuvântul hotărâtoriu prim ministrului, că va rămâne todeuna lângă fiul seu, numai îmbărbătată de reprezentantul Rusiei Persiani. Pelângă acestea alegerile deputaților pentru scupcină, la cari radicalii au câștigat isbânde, eșind în majoritate covârșitoare, au produs în Rusia cele mai favorabile impresii.

Correspondențe particulare

ale „Telegrafului Român”.

Zarand la 15 Septembrie, 1889.

Conferințe învățătoresci. O dorință. Reprezentanța gimnasi-
ală din Brad.

La 24, 25 și 26 August st. v. s'a ținut adunarea generală a reuniunii învățătorilor români din districtul Zarand ședințele sale în Brad, sub conducerea președintelui Vasiliu R. Damian protopresbiter.

Adunarea a durat trei zile. Programa adunării destul de copioasă, și variată, putea să atragă atențiunea tuturor membrilor reuniunii, și a unei bune părți din directorii scolari. Dar durere! Adunarea a fost prea puțin cercetată. Dintre 91 membri ai reuniunii abia o terțialitate s'au prezentat la ședințele adunării, celelalte două părți s'au făcut însemnate prin absențe.

Vre-o 5—6 membrii ordinari au aflat cel puțin de bine, a se escusă, că nu pot participa la adunare, din cauză că nu capătă diurne.

Cei mai mulți însă nu au făcut nici atâta. Dintre membrii extraordinari au cercetat adunarea corpul

profesoral dela gimnasiul din Brad, apoi vre-o doi directorii scolari. Pentru prima dată am putut sa lută la adunare și vre-o câteva dame române din loc. După despărțiminte au participat învățătorii din tractul Zarand 19 înși, din tractul Hondol 6 înși, ér restul din tractul Sécărămb.

Desbaterea obiectelor puse la ordinea zilei a fost destul de interesantă. Adunarea a decurs în cea mai bună ordine. Present era și pretorul din loc, ca însărcinat din partea inspectorului reg. ung. al comitatului Huniedora.

În prima ședință dela 24 August v. s'au ales comisiunile și s'a cetit raportul general al comitetului central despre activitatea sa și a despărțimintelor pro 1888/9. Raportul aclus, *) 'mi iau libertate a ve rugă ca să-l publicați, nu atât pentru însemnătatea lui, cât mai vârtos ca un indemn, ca să vedem publicate atari raporte, și din partea altor reuniuni. Eu cred, că afacerile reuniunilor noastre merită a le scote mai mult la publicitate, decât s'au arătat până acum. De o parte prin publicarea de dări de sémă despre adunările reuniunilor, am puté ajunge în cele administrative la ore-și care uniformitate, ér de altă parte s'ar puté dá o direcțiune anumită adunărilor, pentru ca mai cu succes să-și potă ajunge scopul lor.

În ședința a II-a au ținut prelegeri practice învățătorii G. Ignaton despre cuvântul normal „foc”, Arsene Duma numărul 8 toate 4 operațiunile, și Ioan Safta timpurile principale, presente, perfect și viitoriu — din limba maghiară.

Prima și ultima prelegere au fost reușite; érá cea din comput debilă. În special învățătorul Ignaton a fost foarte practic în propunere, și a arătat, că prin diligență omul ajunge departe.

În ședința a III-a a preles Gavriil Simedrea de spre „Ungaria, produsele ei, locuitorii și ocupațiunile lor.” Inocențiu Bogdan „Biografia lui Șaguna”, și Avram Glava despre „Epistole.” Toate trei prelegerile au fost reușite. A disertat apoi Alecsandru Vlad despre „Remunerațiuni în scóla poporală” de stul de bine. La finea ședinței s'a pus la ordinea zilei raportul comisiunii însărcinate cu censurarea raportului comitetului. La propunerea comisiunii adunarea a luat următorul conlus: „Avénd în vedere, că adunările despărțimintelor și a reuniunii districtuale, sunt foarte debil cercetate din cauza, că învățătorii nu capătă diurne, adunarea decide: Ven. cons. archidieceșan să binevoască a impune parochiilor pe cale circulară ca acele sub titula spese de conferințe să voteze în bugetele bisericesci pentru învățători suma de 10 fl. anual pentru participarea la adunările generale tractuale și districtuale.”

În ședința IV-a a preles Georgiu Foras piesa: „Isvorul” cu privire la ortografie și interpunctiune, ér I. German și a cetit disertațiunea sa: „Cântul în scóla populară.”

Prelegerea practică a reușit. Disertațiunea a apêrut deja în colónele „Telegrafului Român”.

În ședința a V-a a preles Alecsandru Florea piesa: „Scumpul mult perde, leneșul mult alérgă” din punct de vedere logic-gramatical; ér Petru Rimbaș despre „Adițiunea trângerii comune.” Prima prelegere a fost bună, cea din urmă a fost foarte bună.

Comisiunea însărcinată cu încassarea tacselor — a referat verbal, că nu a încassat — nu a putut încassá nimic.

Voiu să notez aci că cei mai buni învățători cercetéză adunările, solvesc și din tacse din trêșșii;

*) Publicat în Nr. precedent.

Red.

ér cei, cari au mai mult lipsă de reuniune, nici nu participă, nici nu solvesc tacse.

Propunerea membrului I. German ca să se cêrá pentru reuniune opurile edate de academie a fost primită.

Apoi s'a constituit de nou reuniunea pe o perioadă de 3 ani, 1889/90—1891/2.

Au fost aleși: Vasiliu Damian președinte, I. German vice președinte, Alecsandru Vlad și I. Bogdan secretari, A. Draea cassariu, Iosif Popescu controlor I. Angel bibliotecariu. Membrii în comitet: Petru Rimbaș, G. Forraș, Ioan Safta, Romul Jurca.

În ședința a VI-a s'a cetit raportul comitetului central relativ la tema: „Observatu s'a dela introducerea normativului scolariu vre-o dispozițiune a lui, la a cărei esecutare intimpinăm greutăți, cari nu se pot delatură și anumit, cari sunt de natura acăsta? În cazul acesta, ce modificări ar fi să se facă la o eventuală revisiune a acestui normativ? Raportul a fost primit de adunare. Cu altă ocașiune voiu reveni la acest raport, publicându-l.

După verificarea protocoalelor — finite — s'a ales comisiunea pentru verificarea protocolului ultim, și în fine adunarea se închide prin vorbirea vice președintelui.

Înainte de a încheiá acăsta dare de sémă 'mi permit a notá, că: după fie-care prelegere practică și disertațiune, au urmat critice din partea membrilor. Fiind prelegerile cunoscute de mai înainte criticele, au fost prea interesante și au făcut o impresiune plăcută asupra ascultătorilor. Dureros lucru este, că nu participă toți membrii și încă două din trei părți. Eu cred, că numai puțină strictetă e de lipsă din partea forului nostru scolariu suprem și reuniunile noastre ar puté să ia un avânt imbucurătoriu, așa cum sunt însă, cele mai multe numai vegetéză.

După finirea ședințelor — séra — s'au întrunit învățătorii prezenti la o cină comună în scóla populară din loc.

Au luat parte și alți inteligenți din loc precum și dame. Voia bună și toastele nu au lipsit.

Cina comună — ne a fost o mângăere — pentru reprezentațiunea teatrală proiectată de o societate de diletanți, carea nefind concessă pentru 26 August séra s'a putut ține numai la 27 August séra, firesce acum în cerc restrins, și fără ore-care profit material.

La 29 August v. și-a ținut reprezentanța gimnasiului din Brad adunarea extraordinară.

La ordine între alte obiecte a fost alegerea unui profesor la gimnasiu, dar neconcurend nimenea — deși concursul a fost cu salariul ridicat la 700 fl. — alegerea nu s'a putut efeptuí. Se va escrie concurs nou cu salariu anual de 700 fl. eventual 800 fl.

Nu pôte să nu se întrebe omul, unde sunt tinerii nostri, cari au folosit stipendii? Pentru ce își părăsesc patria, națiunea, când ea are lipsă de ei?

S'a referat apoi din partea comitetului, că sala de gimnastică de érnă după-ve pe bani nu s'a putut căpéta nici cum loc acomodat se va edificá pe locul cedat cu drept de intabulare din partea parochiei noastre din Brad, și cum-că s'a și dat în întreprindere cu prețul de 4300 fl. v. a. Edificarea se va începe acum în tómnă și se va fini cu luna lui Iuliu anul venitoriu. *Correspondentul.*

Avrig, 21 Septembrie, 1889. Dle redactor! Mercuri în 20 Septembrie a. c. pe la 3 ore d. m. a izbucnit în comuna Avrig dintr'o șură un foc teribil, care ajutat de un vânt vehement în timp de una și jumătate órá a prefăcut în cenușă preste 40 șuri și vr'o douedeci de case, nimicind totul, rămânând numai casele de pétră și zidurile dela supraedificate nemistuite de foc; toți locuitorii cu case de lemn au rămas numai cu hainele, ce au fost pe ei, nepuțând scóte nimica din case. S'a mistuit apoi o mulțime de grâu cucuruz și toate bucatele și nutrețele.

S'a causat prin foc pagube mai însemnate și în vitele mai mărunte: porci, viței, galițe etc., ómeni însă nu s'au periclitat, numai doi prunci erau închiși într'o casă ce ardea, însă un gendarm cu numele Rusu s'a băgat prin flacări și i-a scos vii cu risicul a-și periclitá viața sa. Ajutoriu de brațe omenesci a fost destul, căci tocmai în acăsta și a avut batalionul de vênători, care mergea dela Făgăraș la Bosnia șiua de odichnă în comuna noastră și apoi dênșii în frunte cu oficerii au dat ajutoriu. Din cât au putut a venit într'ajutoriu pompierii din Racovița și Brad, și mai pe sérá și din Secădate. Mulțamită ceriului că s'a linistit încátva vântul de s'a putut localisá focul, căci altcum numai esistá comuna Avrig, așa începuse de tare focul.

Pagubele sunt mari, unii ómeni precum șiiseiu au rămas sub ceriul liber fără bucată de pâne și plâng pe ruinele rămase, cari și astăzi fumegă; ér alți au rămas numai cu cele din casă, nimicindu-li se toate bucatele, fênurile și alte ce au avut omul adunate.

Satului social-economic aparține și societatea de zink, societatea vâpsitorilor, societatea pentru promovarea ideilor, societățile de asigurare și edificii lor, mai departe case ale lucrătorilor în mărime naturală, la aparență locuite. Una din aceste case a fost construită de Ménier, fabricant de ciocoladă, alta de un belgian cu numele Meyer.

Fie amintit, barem în trecăt, că valórea instructivă a acestei compozițiuni se măresce cu deosebire prin espoșiunile din vecinătate. Aci se află palatul-higienic, apoi reprezentata institutelor umanitare franceze pentru orbi, muți, bolnavi, pentru copii etc. Aceste sunt sub îngrijirea ministeriului de interne.

Viața noastră este foarte varie, tocmai de aceea se și fac întreprinderi cu menirea de a o imfrumșetá s'au îmbunătăți. Fără a tinde ale descrie în special me voiu încercá a înșirá barem lista institutelor, aședemintelor și nisuițelor despre a căror cunoștință m'am convins cu ocașiunea cercetării economiei sociale, și lucru fresc, foarte multe mi-a fost încă de mainte cunoscute. Aflăm esle pentru copii, scóle pentru copii mici, institute pentru hrânirea cu supă (Fourneaux économiques), locuințe sfinte, reuniuni de moderare, casine pentru recreare, scoli pentru învățacei, societăți de asigurare, de lectură, biblioteci populare, casse de păstrare, casse pentru bolnavi, case pentru îngrijirea bătrânilor, case pentru asigurarea nenorociților, reuniuni de consum,

gimnastică, musică și alte pentru recreare și cultivare. De sigur am trecut câteva cu vederea, deóre ce este aprópe imposibil a fi perfect în astfelu de lucruri.

De altcum numai amintirea lor nu este satisfăcătoare. Ar trebui a aminti barem și diferitele institute, care aparțin aceleași clase, deóre-ce numele adese ne înșală și adese diverse lucruri au aceeași numire. Spre a înțelege ceva esact, trebuie bine desmembrat.

Cred a fi de prisos descrierea aședemintelor, cari sunt întocmite sau chiar numai ingrigite din partea regimului. Pentru cassele de asigurare, bolnavi și asigurare se gâtesc și așa în decursul unui an diferite planuri. De altcum este și anevoios a nu face nedreptate în acăsta privință țerilor străine, deóre-ce acestea adeseori sunt lipsite de perfecțiune. Vorbesc, de sine se înțelege, numai de cea-ce a aflat în espoșiție. Apoi trebuie să-mi esprim regretele mele, că nu s'a observat pretutindenea esact deosebirea, ce se face între binefacere și „economic-socială”. La cea din urmă ar trebui (în sens mai strêns) a se numărá numai institutele și nisuițele cari întesc a îmbunătăți poziția muncitorimei, clasei muncitorilor, și adevă întru cât ar fi posibil sau numai prin ajutorare proprie sau și prin spriginirea ajutorării proprie.

(Va urmá.)

Focul nu se scie încă din ce și cum s'a escat, însă probabil, că a izbucnit dintr'o șură, unde imblătau cu mașina de cai și ciuruiau grăul și se vede, că aceia, cari suciau la ciur au fumat, și din alor negrijă s'a pustiit o parte din sat.

Dintre preoții locali n'a suferit pagube afară de parochul Mihail Căndea, căruia i s'a mistuit tot nutrețul, avându l într'o grădină la marginea satului tocmai în apropierea locului, de unde s'a escat focul, densusul a rămas fără nutreț; aproape 40 cară de fân și otavă s'a făcut cenușă, așa încât și locul unde a fost fânul este părțit; pagube în fân au avut asemenea primarii și colectorul comunal — având magazine de fân în grădini separate. — Era aproape focul și de biserică, dar linistindu-se vântul s'a putut localisă.

X

Originea sărbătorilor.

Y (Urmare).

Éta pe scurt acele controversse:

Bisericile din Asia mică usau a ține Pascile în ziua, în care și jidovii își serbau pascha lor, adică în ziua a patru-spre-deceea a lunii dintăiu după ecuinocțiul de primăvară, care cam coincide cu Martiu al nostru; și acesta o făceau ei fie ea cădută în ori-care zi a săptămânei, de aceea s'a și numit „quarto decimana“, pentru-că ei țineau Pascile, „quarta-decima luna“, adică în a patru-spre-deceea zi după lumina lunii. Celelalte biserici însă, cu deosebire cea apusă, nu se ținea de acest obicei, ci serba Pascile în aceea Duminecă, care urma după Pascile jidovilor. Și acesta o făceau ei parte pentru ca să dea zilei o mai mare cinste, parte pentru de a faae o deosebire între jidovi și creștini. Poporele asiaticse se provocau la obiceiul apostolilor, și mai vartos la Polycarp, episcopul din Smirna, carele a trăit și a umblat cu ei, serbând cu Ioan și cu ceialalți apostoli Pascile în modul de mai sus, precum ne spune Ireneu, carele a cunoscut pe Polycarp, și fără îndoelă a auzit din gura lui într'o epistolă despre acest lucru, deși el (Ireneu) a fost de altă părere (Eusebiu, ist. bis. cartea 5 cap 24). Ba Polycarp confirmă acesta în o carte scrisă anume spre acel scop, nu numai despre Ioan ci și despre apost. Filip, carele cu familia sa intrăgă serba Pascile deodată cu jidovii, dela cari apoi a trecut în ordine nestêrpită la toți episcopii următorii din acele locuri (Eusebiu, ist bis. loc citat).

Dar nu trebuie să înțelegem așa, ca și când ap. Ioan și ceialalți apostoli însuși ar fi dispus astfel și ar fi ordonat, că chiar în aceea zi și nu în alta să se serbeze, ci ei au făcut numai pentru-ca să se acomodeze jidovilor (din cari foarte mulți sa'u convertit), precum s'a făcut și în alte casuri, bună-ora cu serbarea Sămbetei (Eusebiu, loc. cit).

Diferența acesta a cauzat apoi în biserică mari turburări. Căci episcopii din Roma voiau cu forța să impună bisericilor resăritene obiceiurile lor; de aceea și merse Polycarp la an. 160 (Euseb. loc. cit.; Șaguna ist. bis. I. p. 119-120). la Roma pentru-ca să conferize cu Aniceto, carele pe atunci era episcopul Romei; ci eu tôte că nu s'a putut pe deplin înțelege, totuși s'a despărțit în pace. După acesta reîncepă la an. 196 cërta Papa Victor, care a fost în cauză atât de pasionat, încât a anatemisat bisericile resăritene pentru opoziția lor. Dar această cutezanță obraznică a sa a fost foarte reu interpretată chiar de omeni de ai sei. însă omeni moderați și rezonabili. Cu deosebire Ireneu, episcopul din Lyon foarte aspru a mustrat prin o epistolă pe papa, pentru-că a conturbat astfel pacea bisericeii, neliniștind de dreptul atâtea biserici renumite, numai pentru-că momentan nu se pot lăsa de obiceiurile moștenite dela predecesorii lor. Din contră bisericile din Asia puțin întrebau de cele ce se hotăra și ordina în Roma, ci își țineau mereu obiceiul lor până pe timpul lui Constantin cel mare, carele vădând, cum între altele și această cërta nu altereză puțin pacea bisericeii, convocă atât pentru aplănarea acesteia, cât și a altor cause marele sinod în Nicea, în care punându-se capăt acestor certe s'a ordonat:

„ca Pascile să se serbeze totdeauna Duminecă; în intrăga creștinătate în acea Duminecă, care nemijlocit urmază după pleniul lunii ecuinocțiului de primăvară; că dacă pleniul lunii ar căde tocmai într'o Duminecă, atunci să se țină în procsima Duminecă; nici când însă deodată cu jidovii“.

Hotărîrea acesta a fost apoi confirmată prin decrete împărătesci.

Preséra acestei sfiinte zile se serba cu mare pompă, așa cu priveghiere, cu multe făclii și lumini, cari se aprindeau nu numai în biserici, ci și în căsi private, încât să părea, ca și când noptea s'a prefăcut în ziua; apoi se adunau la un loc omenii de tot rangul, principii și domni servi și supuși (Nazianzanul, orat. 2.)

Obiceiul acesta al luminilor s'a confirmat și estins cu deosebire prin Constantin cel mare, carele a ordonat pretutindeni, ca atât în biserică cât și afară de biserică să se aprindă lampione și făclii, așa încât une-ori lucea orașul la lumina lor mai tare ca ziua la amăzi la lumina sôrelui (Eusebiu, viața marelui Constantin cartea 4 cap 22.) „Și această făceau ei — țice Nazianzanul loc. citat — spre închipuirea luminei celei mari, adică a sôrelui dreptății, care în ziua următoare are se apară în lume“. Pentru aceea sărbătorea acesta o numesee acest sfânt părinte (orat. 19). „cea mai însemnată și între tôte, sărbătorea sărbătorilor, și care întrece pe celelalte sărbători — aședate érași numai spre mă-

rirea mărirea lui Christos — cum întrece sôrele pre celelalte stele“.

Remarcabilă a fost acesta sărbătore pentru faptele de caritate, cari se esercitau de cătră statul proțesc și lumesc față de cei sêraci. „De aceea Constantin îndată -ce crepa de ziua (în acesta sărbătore) se scula, aducând după esemplul de iubire și bunătate al Mântuitorului, cele mai bogate daruri, și dispunând să se reverse grația sa peste tôte părțile împărăției sale“ (Eusebiu viața lui Constantin I. c.) Exemplului acestuia i-a urmat și o parte mare din succesorii sei, practicând obiceiul de a eliberă pe toți captivii, — afară dacă aceea au fost deținuți pantru crimele de înaltă trădare, omoruri, inceste, furturi și altele asemenea crime ordinare. La acesta amintesce Chisostom (om. 20 cătră poporul antiochian) o epistolă a împăratului Teodosiu cel mare, care s'a circulat în intrăga țără, în care se cuprindea: „că nu numai că să se elibereze captivii, ci că dacă ar stă în puterea lui atunci și pe cei esecutați deja i-ar reinvia, dărîndu-le viață. Și fiind-că ușor se putea întempla, ca pentru neglijența cursorilor, sau și din alte întemplări neprevădute ordinele împărătesci ar ajunge prea târziu, așa pentru pre-întîmpinarea acestei fatalități împăratul Valentin decretă ordinul permanent: „ca judecătorii, capete ei ori nu capete alte invitațiuni, să dea captivilor libertate obicinuită, și să deschidă dimineța în sărbătorea Pascilor tôte ușile dela temnițe, se scuture lanțele, și pe omeni deținuți să-i pună pe picior liber“ (Teod. tit. 38 de indulg. cartea 8). —

Procsima sărbătore, care a fost de mare însemnată în biserică dintăiu, se numia Rusaliile, care la jidovi de aceea a fost așa de însemnată parte pentru-că în aceea își amintea legea dată lor pe muntele Sinai (II Moise 34. 22; III Moise 23. 30; Tob. 2. 1; Mac. 12. 31, 32) parte pentru-că ei atunci își adunau tôte fructele și rodirile lor în grânare (II Moise 23, 16).

Dar la creștini a devenit însemnată sărbătorea Rusaliilor, pentru că în acesta și s'a pogorit s. duch în chip vădit asupra apostolilor și a altor creștini, precum acesta se află descris în apostolul zilei și în ritualele nostre.

Erau tocmai așa departe de Pasci, precum erau și Rusaliile jidovilor de pascha lor, adică chiar cinci-deci de zile, socotinde din a doua zi de Pasci.

Când s'a introdus această sărbătore bisericească nu se pôte cu posivitate constată. Probabil că deja pe timpul apostolilor usau creștinii a o serba, căci altcum pentru ce se grabia așa de tare ap. Pavel de a ajunge în ziua cinci-decimeii în Ierusalim (v. fapt. Ap. 20. 16). Irineu o amintesce în cartea sa despre sărbătorea Pascilor ca sărbătore veche; tot așa și Tertullian (de idololatria c. 14). și la Origen (ad. Celsus lit. 38) vine mai mult de odată înainte.

(Va urma)

Convocare.

Cu convocare la §. 9 alinea a doua din Statute prin acesta se conchiamă adunarea generală extraordinară a reuniunii române de cântări din Sibiu pe *Luni 25 Septembrie (7 Octobree) a c. sêra la 6 ôre* în localitatea de probe din institutul archidiececan pedagogic-teologic de aici

Obiecte de pertractare:

Alegerea de președinte la locul devenit vacant prin renunțarea alesului președinte Dr. Aurel Brote. Din ședința comitetului reuniunii române de cântări din Sibiu ținută la 19 Septembrie (1 Octobree) 1889.

Mateiu Voilean,
preș. substit.

Ioan Stroia,
not. substit.

Varietăți.

* Maj. Sa monarchul a dărut cu ocaziunea vênătorelor dela Vișegrad 300 fl. pentru sêracii de acolo.

* (Sêrbarea onomasticeii Majestății Sale.) Din incidentalul zilei onomastice a Maj. Sale preagrațiosului nostru împărat și rege eri s'a ținut și în biserică noastră catedrală Docsologia, ce s'a sêvêrșit de însuși Escel. Sa I. P. S. Domn arhiepiscop și metropolit, fiind asistat de Preacuv. Sa dl archim. și vicariu arhiepiscop. Dr. Il. Pușcariu, P. O. DD: I. Hannia prot. și dir. sem., M. Lazar prot. și ases. cons., N. Cristea prot. și ases. cons.; și Dr. I. Crișian protodiacon și prof. sem. La acest serviciu au luat parte toți membrii gremiului consistorial, corpul profesoral și elevii seminariului archidiececan, de asemenea și elevele sôlei de fete civile a Asociațiunei transilvane. După cetirea rugăciunei pentru astfelu de ocaziuni, elevii seminariului au intonat 2 strofe din imnul poporal.

* (Schimbare de garnisonă.) Joi la 12 ôre m. a sosit în Sibiu batalionul de vênători, care a fost staționat în Făgăraș. În oraș batalionul a intrat în frunte cu comandantul de corp bar. Sveteney și cu musica militară dela reg. 31 de aici. Acest batalion face drumul spre Bosnia și va fi garnisonat la Biellina.

* (Sinod.) Sfinții părinți ai sinodului din România sunt convocați la ședințele sinodului, cari se vor începe cu ziua de 5 Octobree.

* (O îngrigire părintescă.) Ministrul de cult și instrucțiune a ordonat ca pe viitoriu la copii

de scôlă jidovi, când li se designeză religiunea să nu se mai folosescă atribuțiunile: jidov, ovreu, moșaic, ci numai israelit.

* (Impăratul Wilhelm în pericol de môrte.) Puțin a lipsit ca în zilele trecute împăratul Germaniei să nu pată ceea-ce a pățit țarul la Borki. „Volkszeitung“ spune, că într'o sêra împăratul a plecat la Letzingen pentru a vênă. Vagonul împăratului era deci gata pentru a plecă și se aștepta numai să sosescă ôșpeții imperiali. Atunci sosi în gară un funcționariu prăpădit de ôstenelă; fugise de era să-și dea sufletul pentru a spune șefului gării, că pe drumul ce este să plece împăratul s'au descoperit șine stricate. Atunci trenul fû pornit pe altă linie. În urmă se făcû o anchetă, care mergând la fața locului, constată, că în adevêr, dacă trenul imperial pleca pe acolo, catastrofa era inevitabilă.

* (Rêscumpêrarea regalelor.) Din tôte părțile sosesc plângeri la guvernul din Budapesta pentru nedreptățile, ce s'au comis până acum cu rêscumpêrarea regalelor. În zilele trecute s'au prezentat ministrului de finanță un număr considerabil de deputațiuni din orașe și sate, plângându-se de ilegalitățile, ce se fac.

* (Călătoria împăratului german.) Foile berlineze aduc scirea, că împăratul german cu ocaziunea petrecerei sale în Atena va cercetă și Constantinopolul și apoi va fi ôșpele regelui din România în Bucuresci.

* (Censura de notariu.) În 27 și 28 Sept. s'a ținut în Făgăraș sub conducerea vice comitelui Daniil Grămoiu esamene de notari. S'au supus la esamene 5 suplicantși și toți au eșit cu succes.

* (Eminescu.) Societatea studenților „Unirea“ a debătut procedeele pentru realizarea bustului poetului Eminescu, cu ocaziunea congresului viitoriu la Botoșani.

S'a însărcinat comitetul organizatoriu al congresului cu acesta. Se vor distribuî liste de subscripții, care se vor inmanuă pentru acoperire în mâine studenților și altor persoane de incredere.

— Representanța de beneficiu, dată sub patronagiul dlui Al. G. Suțu de cătră elevii conservatorului din Iași, pentru ridicarea unei statue lui Eminescu, a produs suma netto de 116 lei și 50 bani, pe care d-sa i-a trimis dlui T. Maiorescu președintele comitetului de inițiativă pentru acest frumos scop; scrie „Românul.“

* (Revoluțiunea negrilor.) Din New-York se telegrafeză, că între negrii din Prattmines a izbucnit o revoluție, cum n'a mai fost. Un număr de câteva sute negri au dat foc orașului, din care au fugit, care unde au putut. S'au întemplat mai multe răniri și chiar môrte de om. Causa pentru care negrii s'au resculat a fost că un europen a omorit o négră. Numai după ce s'a concentrat la fața locului trupe din mai multe părți a putut fi potolită revoluția.

* (Têrgul Sêlistei.) Têrgul Sêlistei nu s'a ținut din cauza bólei contagiôse, ce bântue vitele, a durerei de unghii și de gură. Têrgul avea să se țină din 3—6 l. c. Totdeodată s'a aménat și ziua têrgului liber din 7 Octobree. Dispozițiunile ulterioare pentru un têrg extraordinariu se vor face cunoscut mai târziu.

* (Oficiu postal nou.) În Tulgheș, comitatul Ciuc s'a deschis un nou oficiu postal-telegrafic.

* (Scôla de fete din Cluș.) Ministrul de instrucțiune ungar a ordonat ca scôla de fete de 4 clase din Cluș să se prefacă în scôlă cu 6 clase. Dacă cetatea nu va avé parale să întrețină scôla de șase clase, o va întreținé statul și în cazul acesta scôla și edificiul scolaru trec în proprietatea statului.

* (Kossuth.) De o va mai duce mult bêtrânul Kossuth, va fi deochiat de lumea intrăgă, așa de parte a ajuns cultul pentru el în Ungaria. După-ce l'au însărcinat cu „cetățenia de onóre“, de d'abia o mai pôte suportă, încep a-i ridică și stêguri. Inceputul l'a făcut societatea de lectură a universității din Budapesta, care va esmite o deputațiune cu „Stêgul Kossuth“ la Turii spre a căpêta binecuvântare.

* (Esposițiune universală.) Foile din capitală discută cestiunea, ca maghiarii să arangeze cu ocaziunea serbării de 1000 de ani a venirii lor o esposițiune universală în Budapesta. — Ideea e frumôsă numai să fie putere!

* (Timpul.) Timpul e de tot schimbăcios. Temperatura a cădut érași în mod simțitoriu. Mercuri și Joi ceriul a fost brăsdad de fulgere, cărora a urmat durduhuri ca în timpul verei.

Bursa de Viena și Pesta.

Din 3 Octobree 1889.

	Viena	B.-pesta
Renta de aur ung. de 6%	—	—
Galbin	5.67	5.68
Napoleon	9.49	9.47
100 marcenemțesci	58.55	58.40
London (poliță pe trei luni)	119.95	119.75.

Nr. 272. [204] 1--3
CONCURS.

Devenind vacante posturile învățătoresci din comunele mai jos însemnate, din protopresbiteratul gr. or. al Albei-Iuliei prin această se scrie concurs cu termen de 15 zile dela prima publicare.

1. Bucurdea-vinosă, cu un salariu anual de 120 fl., cuartir și lemne suficiente.

2. Gârbova de sus, cu un salariu anual de 160 fl., cuartir și lemne suficiente.

3. Măgina, cu un salariu anual de: a) 100 fl. în bani; b) 40 ferdele cucuruz din magazinul școlii; c) tacele de cantor în sumă de 60 fl., în care se cuprinde și una parcelă de 800 orgii, ce vine sămănat cu cucuruz.

4. Ponor, cu un salariu anual de 250 fl., cuartir și lemne suficiente.

5. Stremț, cu un salariu anual de 160 fl., cuartir și lemne suficiente.

Doritorii de a ocupa vre un post au să-și așternă concursele lor până la termenul sus indicat la subscrisul oficiu protopresbiteral conform legilor în vigore.

În conțelegere cu comitetele parohiale. Oficiul protopresbiteral gr. orient.

Alba-Iulia, 19 Septembrie, 1889.

Alexandru Tordășian,
protopresbiter

Nr. 647 [168] 3--3

Concurs repetit.

Necompetend nici un individ la concursul publicat în „Telegraful român” Nr. 81 a. c. pentru ocuparea postului învățătoresc clasa I dela școala elementară gr. or. română din Sighișoara, se repetese acel concurs odată pentru totdeauna cu termen de 15 zile dela publicarea lui cu condițiunile din primul concurs și salariul:

1. Salariu anual de 300 fl. și adecă:

a) din cassa alodială în rate lunare decursive 206 fl.;

b) din repartitiune dela popor 74 fl.;

c) lemnele necesare de foc compute cu 20 fl.

II. Diurne pentru participarea la ședințele reuniunii învățătoresci districtuale și despărțimintele tractuale 5 floreni.

III. Cuartir gratuit în edificiul școlii.

Sighișoara, 13 August, 1889.

Oficiul protopresbiteral gr. or. al tractului Sighișoarei.

Demetriu Moldovan,
adm prot.

Nr. 195. [184] 3--3

CONCURS.

Pentru ocuparea posturilor învățătoresci dela școlile profesionale gr. or. din comunele mai jos însemnate ale protopresbiteratului gr. or. al Albei-Iuliei devenite vacante se scrie concurs cu termen până la 30 Septembrie a. c.

1. Un post învățătoresc în parochia Geomal, cu un salariu de 200 fl., care sumă se va solvi jumătate din fondul învățătoresc și jumătate din repartitiune, cuartir liber și lemne suficiente.

2. Un post învățătoresc în parochia Meteșiu-Poiana și Găureni, cu un salariu anual de 160 fl., din repartitiune, cuartir liber și lemne suficiente.

Doritorii de a ocupa aceste posturi se binevoiască a-și așterne concursele lor până la termenul susindicat la oficiul subscris, instruite conform Normativului școlariu.

În conțelegere cu comitetele parohiale. Alba-Iulia, 22 August, 1889.

Oficiul protopresbiteral gr. or.

Alexandru Tordășian,
protopresbiter.

Nr. 284 [185] 3--3

CONCURS.

Pe baza aprobării Venerabilului consistoriu arhidieceșan din 5 Septembrie a. c. Nr. 5878 B. se publică a doua oră concurs pentru ocuparea postului de paroh în comuna bisericășcă gr. or. Petroșeni de clasa a III-a în protopresbiteratul Abrudului, cu termen de 30 zile dela prima publicare.

Acest post este împreunat cu un venit de 401 fl., specificat în „Telegraful Român” Nr. 78 din 20 Iuliu 1889 v.

Doritorii de a ocupa acest post să-și subșternă concursele lor cu documentele cerute de legile bisericășci din vigore, subscrisului oficiu până la termenul pus și să se prezenteze în parochia pentru orientare, cu observarea §-lui 18 din regulamentul pentru parohii.

Oficiul protopresbiteral greco-oriental al Abrudului.

Abrud, 8 Septembrie, 1889.

Romul Furduiu,
protopresbiter ca adm.

Nr. 22 [186] 3--3

CONCURS.

Prin incuviințarea Venerabilului consistoriu arhidieceșan dto 30 August a. c. Nr. 5421/B. se publică concurs pentru întregirea postului de capelan în comuna bisericășcă gr. or. Trémpoele de clasa a III-a din protopresbiteratul Abrudului cu termen de 30 zile dela prima publicare.

Acest post este împreunat cu jumătate din următoarele venit staverit prin comitetul și sinodul parochial.

1. Dela 30 casuri boteze à 40 cr. și 10 cununii à 3 fl. pe an fl. 42.—

2. Dela 6 înmormentări sub 12 ani à 1—3 fl., 9 înmormentări preste 12 ani clasa I à 10 fl., 6 înmormentări clasa a II-a à 8 fl., și 6 înmormentări à 6 fl. . . . . fl. 156.—

3. Dela 240 familii à 30 cr. pe an . . . . . fl. 70.—

4. Venitul dela botezul Domnului dela fie-care familie ori 10 cr. și fuiur, ori grâu și carne . . . . . fl. 60.—

5. Dela 50 casuri cununa anului à 50 cr. și 30 festanii à 50 cr. . . . . fl. 40.—

6. Dela molitvele posturilor și a prasniciilor și dela sfințirea paștilor și servirea parochului . . . . . fl. 46.—

7. Dela masle, sărutatul icônelor și miruit . . . . . fl. 25.—

8. Venitul cimiteriului fl. 15.—

9. Dela casa parochială, care se va căpeta mai târziu . . . . . fl. 30.—

Suma . . . . . fl. 484.—

Doritorii de a ocupa acest post să-și subșternă concursele cu documentele cerute de legile bisericășci din vigore la subscrisul oficiu în timpul cuvenit la care pot afla și alte informațiuni pentru orientare.

Oficiul protopresbiteral gr. or. al Abrudului.

Abrud, 2 Septembrie, 1889.

Romul Furduiu,
protopresbiter ca adm.

Nr. 526 [189] 3--3

CONCURS.

Pentru ocuparea posturilor de învățători diu comunele mai jos nu mite se scrie concurs cu termen de 15 zile dela prima publicare.

1. Dobârca, un post cu salariu de 200 fl.

2. Cunța, un post cu salariu de 210 fl.

3. Ludoš, 2 posturi, fie care cu salariu de 200 fl.

Cencurenții i-și vor adresa cere rile concursuale, instruite conform legilor în vigore, subsemnatului oficiu ppresbiteral în termenul deschis.

Aleșii, respective instituții învățători vor fi obligați a ține strună în dumineci și serbători.

Mercurea, la 5 Septembrie, 1889.

Dela oficiul ppresbiteral al Mercurei.

I. Drooc
protop.

[187] 3--3

CONCURS.

Pentru întregirea posturilor învățătoresci vacante în parochiile mai jos însemnate din protopresbiteratul gr. or. al tractului Agnita se scrie concurs cu termenul de 15 zile dela prima publicare în foia „Telegraful român”.

1. Alțina, pentru postul prim învățătoresc un salariu anual în suma de 250 fl. și lemne de foc.

Pentru postul al II-lea un salariu anual în suma de 110 fl., și lemne de foc.

2. Cincul-mare, pentru postul al II-lea învățătoresc 100 fl., cuartir și lemne de foc.

3. Iacobeni, cu salariu de 150 fl. cuartir și lemne.

4. Prostea, cu salariu de 150 fl. cuartir și lemne.

5. Șoars, cu salariu de 150 fl. cuartir și lemne.

6. Zlagna, cu salariu de 150 fl. cuartir și lemne.

Doritorii de a reflecta la vre una din acestea stațiuni au a și așterne petițiunile instruite conform legilor în vigore la subsemnatul oficiu protopresbiteral mai sus menționat până la termenul indigitat.

Agnita, 2 Septembrie, 1889.

Sabin Piso,
prot.

Nr. 350 [180] 3--3

CONCURS.

Pentru ocuparea posturilor învățătoresci dela școlile gr. or. române din comunele mai jos însemnate se scrie concurs cu termen de 15 zile dela prima publicare în „Telegraful Român”.

1. Brisnic, cu salariu de 220 fl. 80 cr., și adecă: a) 100 fl. în bani; b) 80 măsuri (à 30 litre) cucuruz per 1 fl. 20 cr., 96 fl.; c) 120 litre fasole, 8 fl. 80 cr.; d) folosirea a două grădini cu venit anual de 20 fl., apoi cuartir liber și 4° cubici lemne.

2. Panc-Seliște, cu salariu de 200 fl., solvinđi în 4 rate trei lunari anticipative, cuartir liber și 8° lemne.

3. Sécamaș, cu salariu, de 153 fl., și adecă: a) 70 fl. în bani; b) 50 măsuri (à 30 litre) cucuruz, 60 fl.; c) 120 litre fasole, 8 fl.; d) folosirea a două grădini cu venit de 15 fl., cuartir liber și 8° lemne.

Doritorii de a ocupa una din aceste stațiuni au a și așterne suplcele lor instruire conform legilor în

vigore la subscrisul oficiu până la termenul sus indicat.

Oficiul protopresbiteral gr. orient. al tractului Dobrei.

Dobra, la 31 August, 1889.

Romul de Crainic, ppresbiter.

Nr. 265 [178] 3--3

CONCURS.

Pentru ocuparea postului de capelan în comuna bisericășcă gr. or. Feneș, din protopresbiteratul Abrudului, se publică concurs la incuviințarea Venerabilului consistoriu arhidieceșan din 30 August a. c. Nr. 5737 B. 1889 cu termen de 30 zile dela prima publicare.

Acest post este împreunat cu jumătate din venitele parohiale staverite de comitetul și sinodul parochial în sumă de 450 fl.

Doritorii de a ocupa acest post să-și subșternă concursele cu documentele cerute până la termenul pus subscrisului oficiu.

Oficiul ppresbiteral gr. or. al Abrudului. Abrud, 1 Septembrie, 1889.

Romul Furduiu,
protopresbiter ca administr

Nr. 481 [205] 1--3

EDICT.

Ioan Manole Pantu din Bacifalu, care de trei ani părăsi cu necredință pre legiuita lui soție Stana Vasile Tibără tot din Bacifalu, și nu se scie ubicațiunea, se citează prin această ca în termen de șese luni să se prezenteze înaintea subscrisului for matrimonial căci la din contră se va aduce sentență și în absența lui.

Brașov, în 12 August, 1889.

Oficiul protopresbiteral al Brașovului I ca for matrimonial.

Ioan Petric, protop. ca adm.

Sz. 3005/889. polg. [200] 2--3

Hirdetmény.

Az erszébetvárosi kir. törvényszék által ezennel közzététetik, miszerint báró Miske Adel által beadott kérés folytán Sárdorf község határa általános tagosításának megengedhetőse feletti tárgyalásra a határnap 1889 november 11-ére d. e. 9 órára tüzetik ki Sárdorf községébe a helyszinére a községi iroda helyiségébe. — Ezen tárgyaláshoz összes érdekeltek azon figyelmeztetéssel hivatnak meg, hogy a meg nem jelent felek úgy tekintetnek, mint a kik a tagosításba beleegyeznek.

Az erszébetvárosi kir. törvényszéknek 1889 szeptember 2-án tartott üléséből.

Incze Domokos, Zöld Gábor,
elnök jegyző.

Sz. 3004/889. polg. [199] 2--3

Hirdetmény.

Az erszébetvárosi királyi törvényszék által ezennel közzététetik miszerint Baró Miske Adelnak beadott kérése folytán Salhó község határának általános tagosításának megengedhetőse feletti tárgyalásra a határnap 1889 november 11-re délután 3 órára tüzetik ki Salhó községébe a helyszinére a községi iroda helyiségébe, — ezen tárgyaláshoz összes érdekeltek azon figyelmeztetéssel hivatnak meg, hogy a meg nem jelent felek úgy tekintetnek mint a kik a tagosításba beleegyeznek.

Az erszébetvárosi kir. törvényszéknek 1889 szeptember 2-án tartott üléséből.

Incze Domokos, Zöld Gábor,
elnök jegyző.

Wien, im Stadtbezirke Wieden.

Hauptstrasse Nr. 7.

Hôtel „Goldenes Lamm“.

Conform listelor oficiöse ale străinilor unul dintre cele mai căutate hoteluri.

Cel mai apropiat hotel de operă și Kärntnerring situat în părțile cele mai frumoșe, mai cercetate, și unde se află tot felul de lucruri mai interesante și mai demne de admirat.

Odaia dela 1 fl. în sus, și apartamente confortabile pentru familii.

Curățenie esemplară. — Preste 100 de odăi pentru străini.

Tarifele odăilor imprimare și afișate la fie-care odaie.

Restaurațiune bună, recunoscută.

Pe drumul stațiunei de sud și centrale a călei ferate de stat.

Trăsuri cu cai și omnibuse în toate direcțiunile Vienei, precum și pentru gară și alte localități în provincie.

J. Kührer,
proprietariu.

[91] 14--14